

Latwerefchu Awises.

56. gadagahjums.

Nr. 19.

Dreschdeenâ, 11. (23.) Mai.

1877.

Redakteera adrese: Pastor Safranowicz, Luttringen pr. Frauenburg, Aurland. — Expedizija Besthorn t. Meyher) grahamtu bohde Jelgawâ.

Rahditajs: Kara sinas. Wlajaunafas sinas. Daschadas sinas. Leelstirka karawadona Nikolaja Nikolajewitscha pawehle pee karaspehka 12. April. Swehtigi tee, kas meeru tur. Turku swehtais kara karogs. Atbildu. Sludis naschanas.

Kara sinas.

No **Donawas** wehl newar par leelakeem notikumeem sinoht; wehl arweenu nahk regimente pehz regimentes un dohdahs sawa nospreesta weeta, lai wisa lihuija buhtu nostahdita.

No **Konstantinopoles** sinoja 25. April, ka Turks tatschu pret wisu zitu walstweetneeku padohmu ir sawu saso praweescha karogu iswilzis lauka, zeredams, ka ta daudsmas saweju gurstofchas sirdis stiprinahs, jo ihpafchi no Afrijas kara lauka nahk sinas, kas Turkeem nekahdu preeku nedara. Kars deewsin waj buhschoht ilgi speht wairs turetees. Slaweta karadedstiba pee Turkeem jau tagad esohht stipri dsiust, pee naudas ir jau pehdigais truhkums, un zil ilgi bes naudas karu lai wed? Turki draude wisu Dobrudshas semes stuhri potaisiht par tuknesi, lai Kreemu par Donawu tur eedami it neko ne-atrastu. Zitu walstju konsuli gan ir to padohmu dewufchi, lai no tam fargahs, bet deewsin waj klausihis. Pastarpahm wisi Turki lihds pehdigajam nabadsinam behg jau is Dobrudshas ahra, jo netahlu jau gul 40 tuhst. Turku klejoni, kas gaida tik atweleschanu, ka war fahkt dedsinahht un pohstihht. Sultans esohht rakstu parakstijis, kurâ winsch iscludina, ka winsch Rumelijas firstu Kahrli nozel no waldineeka krehsta, bet ko tas lihds? Firsts Kahrli nemas par to nebehda un Kreemu karaspehks gan winu apfargahs.

Behterburgas awises nebeids wehl peemineht, ar kahdu leelu lihgsimibu mahja pahrnahkuschais semestehws fanemts un eepreezinahts. Behterburgas kaufmani ari no sawas pufes pusmilioni dahwinajufchi eewainoteem par labu; schi summa fanahht zaur gildas malkas pa-augstinaschanu. Pee „farkana krusa“ komitejas peedewahs ka dalibneeki ari wisi ofizeeri no Keisarenes krastru gwardeem, tee malkahs katru mehnesi daku no sawas lohnes. Weena nodala no schihs beedribas suhta lasaretu rihkus un apteeku sahles us deenwideem. Ihpafchi ruhktais Finihns ir wisas lasaretes lohti waijadstigs un no ta ir beidsamaja gada dauds masak us Ciropu atwests, ta ka nu wisu krahjumu wahl kohpa; Finihns zaur to esohht tagad lohti dahrgs palizis, 1 unze malkajohht Behterburga jau 8 rubli.

Besarabija, Mermanas aprinki, 22 werstes no Turku rohbeschas ir ta kolonija Sarata. Jau wairak ka 10 gadus tur tai lateru draudse ir weens ewang. diakonisu namâ. Nupat tur ari ap Saratu stahweja karaspehks un netruhka ari slimu;

Saratas diakonisu namâ eerikteja lasareti preefch saldateem, ihpafchi tahdeem, kas ar karsoni guleja. Deews palihdseja, ta ka wisi tee 40 gruhti slimee ulami, wisi wefeli un sweiki atkal is schihs lasaretes wareja stahht sawa deenesta, un pirms armija no Saratas schkibras, til lab isdseedetee ka winu wirsneeki sawu firsnigu pateizibu schim Saratas schehlastibas namam isfajija. Wehl zil dasch tehws, mahte, kas dsirdehs, ka winu behrs tur ir to mihlu aptohpschanu un isdseedeschanu atradis, kur wezaks ne sinahht nesinaja, zaur kahdahm behdahm dehl eet, swehtihis nopakal schi nama swehtigu darbu. Sarata buhtu ihsti deriga weetina preefch leelakas kara lasaretes, jo ta nau tahlu no kara laukeem un slimneeku pulzinsch buhtu weegli turp nowedams. Tapehz tad ta neleela draudsite, ari no sawas pufes gribedama sawu mihlestibu us kara wihreem rahdiht, ir apnehmufees sawa „schehlastibas namâ“ eerikteht 25 gultas un grib tahs no sawas nabadsibas apgahdaht ar wisu, kas buhs waijadstigs. Bet tur wehl namâ dauds wairak ruhmes un pee tahs weenas kohpeju eegahdashanas it weegli buhtu 100 gultas eeriktejamâs, bet ka to lai eespehi? Kolonijas draudsites ween to nespehi, jo winas jau tahdai dabuhn zaur kara tuwumu wairak zeest, nekâ zitas tahlakas, tapat ari 4 wahji gadi kolonistus ir stipri istukfchojufchi. Tapehz tad schi schehlastibas nama preefchneeki lihds wisus ewang. braktus, lai gribetu sawu palihdfigu rohku sneegt un lai no tahm dahwanahm, ko preefch kara eewainoteem gan itweens schini laikâ atmetihis, ari gribetu peemineht Saratas namu, ka tas spehtu wehl kahdas 75 gultas fataisihht gatawas preefch kara eewainoteem brakteem, kas tur tuwaku meera weetinu atrastu, nekâ kad buhtu tahlak wedami. Gulta ar wifahm peederigahm waijadstibahm tur ir jarehkina us 40 rubli. Warbuht weens waj ohtes, jeb kahda draudse kohpa fametahs un dibina tur pa gultai, kas tad waretu ta apgahdataja wahrdu nest un, kas tur eefschâ guletu, waretu mihli peemineht sawus kristigus braktus. Ari ta masaka dahwana tiks ar pateizibu peenemta un nama preefchneeziba il mehneschus sinas par sawu darbu pasneegs sawa lapâ „Christlicher Volksbote in Süd-Rußland.“ Nama pahrwaldiba stahw 2 propstu un 1 mahzitaja sinâ; ta nama preefchneeks ir zeen. Katterfeld mahzitajs Sarata (nel. Durbes mahz. dehl). Kas kahdas dahwanas gribetu turp laist, teem usdohdam schi to adrese: Пастору Каттерфельду, станція Сарата, Бессарабскої губернии.

Rischinewas pilsehts par peemianu Keisara apmekleschanai un kara manifesta pasludinaschanai 12. April pilsehta dahra

zels peeminas stabu un us tabs weetas, kur manifestu nolastja un Keisars sawu zeli lohziya, Deewa swestibu luhgdams preeksch sawa karaspehka, buhwehs invalidu-namu preeksch saldатеem, kas schini kara paleef par nespehjneekem; preeksch schi nama lasihs dahwanas pa wisu walsti.

Mihgā ari schihdu draudse sawa leelaja skohla 1. Mai natureja gariga musika konzertu, kura eenahschanas lai paleef preeksch kara eewainoteem.

No **Donawas** upes 2. Mai. Ar katru deenu ir swarigas kas sinas gaidamas, jo nu jau tur ir deewsgan leels Kreewu spehks salastjees, ka war drihs ar pahreeschanu sahkti. 29. April bij stipra schaudischanahs no weena krasta pret ohtu. Turki no sawa Turtukai pilsehta is sawahm baterijahm un 2 brunu-kugeem laida humbas pahri Numeneechu pilsehta Olteniza. Numeneechi ari sinaja labi atbildeht un Turtukai pilsehts drihs stahweja pilnas leefmas un bij fadedsinahts, ta ka Turkeem ar wisahm baterijahm bij jamuhk. To paschu deen pulksten 3. pehz pusdeenas ari Turku wisleelajam 3 mastu brunu-kugim, kas ais Bizet salinas paslehpes raudsija us Kreewu baterijahm schaut, isgahja pawisam nelaimigi; Kreewu baterijas sahka to ar sawahm ugunigahm humbahm apswaidiht, 2 granates trahpija fuga katlu un plihsdams eededsinaja fuga pulwera kambait un wisf kugis ussprahga gaisa, 200 saldati un wisi matroschi noslihta, til weens lasmanis isglahbahs, 2 ziti kugi, kas bij lihds, dewahs us behgschanu. Turku schaudischana no Widinas krasta us Kalafatu bij par tuffschu, pilsehtu ne-atsneedsa, til gaisa schahwa zaurumus; us tam Turki ir leeli meisteri.

No **Kaukasijas**. 26. April Kreewu generalis Tergulafowis eenehma bes neweena schahweena Diadinu pret Persijas rohbebeschahm; Turki bij isbehgufchi. 29. April Kreewi panehma weenu kalna zeetokfni, kas walda par Dintrijschi upi; Turki schi turejahs stipri pretim; us muhsu pusi bij 12 krituschi un 116 eewainoti, stary teem 9 ofizeeri; no Turku puses krita lohiti leels pulks.

Gar **Turku-Greeku** rohbeschu Tesalija un Epirā jau wairaf nedelas paklusu strahda ihpaschas komitejas, wisu us tam sagatawodamas, ka war kahjas zeltees pret Turku; apaksch galwaskomitejas stahw apakschkomitejas, kas latra sawu aprinki apgahdahs ar wisu, kas karam wajjabstigs. Beredams Bulgarus daudsmas peelabinatees, Sultans ir isfludinajis, ka winsch pilnam grib peedoht wiseem Bulgareem, kas lihds schim zaur dumpi pret winau noseegufchees; preeksch Bosnijas zel kristigu gubernatoru. Numenijas walstsfapulze ir nu ari to wahedu jau isteikusi, ka wina eefkatahs par swabadu un atschkirtu no Turku wirswaldibas; Turki ir pret winas pilsehteem schahwufchi un Numenijas leele gabali jau atbildejufchi; ta tad faite ir satrihufsi un waldischana melle zelus, ka war pilniga swabadiba sawu dsihwi west.

Us **augstas basnizteesas** pawehli ari Kursemes un Widemes konsistorijas ir usdewufchas wiseem draudses mahzitajeem, lai tee pa wisu scho kara laiku basnizluhgshanas peemin muhsu karaspehku us kara laukeem, lai tas Kungs Zebaut dohtu drihs panahkt laimigu uswarechanu un flawenu meeru. Teem buhs sawahm draudsehm pee sirds likt, no kahda swara schis karisch ir preeksch wifas kristigas basnizas, lai wisi ar sawahm luhgschanahm un saweem upureem palihdsetu sawam firsnigi mihlotam Kungam un Keisaram, ka winsch tas atswabinatajs un

aplaimotajs pee sawas pascha tautas, ar Deewa palhgu ari zitus kristigus brahus no Turku breefmiga juhga atpesti un nemiristamu slawu manto. Katra amischu lapa nes jaunās sinas par pilsehteem un lauku draudsehm, kas waj nu ihpaschu skaitu flimneeku gultu sagatawo, waj leelakas summas jamet un no-dohd sarkana krusa beedribai par labu. Uri wifas Baltijas gubernu draudses preeksch schihs leetas dsihwi strahda. Zeligawas kaufmanis Herzenbergs ir dahwinajis 1800 ohlektes audkela, 100 ohlektes slanela un 2 dutfschi kreslu.

No kara lauka (pehz „Wald. aw.“).

Tiflis. 4. Mai generalis Komarow dewahs ar sawu kara pulku lihds pat Karfa zeetokfna muhreem. Aleksandropoles jahtneekeem un Karapaku militscheem usbruka us zela 8 Turku batalioni un weena baterija. Sahkaks stiprs kautinsch, kura Turkam krita 64 un dauds tika eewainoti; mums krita 20 jahtneekei un 5 wirfneeki un tapa eewainoti 54 jahtneekei, stary scheem ari generalis Tschelokajews. Muhseju rohkās krita dauds kara eeroh-tschi un dauds tika sawangoti. Is Karfa ismuka Turkam 500 jahtneekei un isklidinajabs; eedshwotaji pagehr ar waru, lai wifs karaspehks eet no zeetokfna ahra Kreeweem us klajuma preti. Terek apgabalā dumpis tiklab ka apspeests.

Is **Bukarestes** no 17. (5.) Mai teef apstiprinata ta sina, ka Kreewi pee Ghiazei par Donawas upi pahrzehlsufchees un ka Dobrudschā pee Podbaschi stipra kaufchanahs stary Kreeweem un Turkeem. Klahtakas sinas wehl trubkst. Turki arween wehl bombardeere Oltenizu un Kalafatu un schai pilsehta ween Numeneescheem 400 saldati krituschi. Turku saldati islaupija, islahwa un nodedsinaja Bulgareescheem (t. i. saweem pascheem, bet kristiteem pawalstneekem) wehl 16 sadschas. Widines komandants Osman Pascha pawehlejis, ka wiseem eedshwotajeem, kas nespehj us ilgaku laiku sewim us-turu eegahdaht, 8 deenu laika no Widines ja-eet ahra.

Serbeeschi dohma atkal us karu un pagehreja no firsta Milana, lai sahloht ar Turkiju karu, jeb lai alahpjotees no trohna. Milans negrib karohht un dohmajohht tamdeht no trohna atlahptees. Tiklihds ka Serbija atkal sahkt karohht ar Turkeem, tad gan drohschi war gaidiht, ka Austrija ees pulka.

Is **Montenegras** teef sinohts, ka Miriditu firsts Prenk Turkus neganti peewihlis. Winsch islikahs, it ka Turkam atkal padohdahs, eclaida labu Turku karaspehku sawas walstis rohbeschās, bet tiklihds ka Turks bija gruhiti pee-eetamos Miriditu kalnōs eekschā, te peepeschi winam usbruka Prenka karaspehks, to breefmigi sakahwa un pehz asinaineem kantineem isdsina eenaidneeku no Droschi, no Turkeem eenemta Miriditu galwas pilsehta. Wirskomandants Nikolais sino is sawa galwas kohrtela Bl Josefhti, ka jehschu laiks karsts, tomehr karaspehks tuwotees pee ti teizamās wesehibas. Wirfneeki, kas pee Turku monitera saschaufchanas ihpaschu ismanibu parahdiya, no wirskomandanta ar ordeneem (gohda simehm) puschkoti.

Wisjannakahs sinas.

No **Donawas** upes sinaja 3. (15.) Mai, ka weens Kreewu armijas kohris, kahimeeki, jahjeji un leelgabaneeki jau par Donawu pahrigahjufchi un Dobrudschā kaujotees, Turku fugi eebaideti ir isklidufchi; jau 1. Mai 3 Kreewu fugi pret Brailu pahsbranza par Donawu un ohtā krasmalē wifa meera peelahdeja sawas kugus ar Turku ohglehm un nahja atwafal. Turpat Kreewu baterijahm isdewees 5 Turku kugus lihzi eespihleht, ta ka tee newar ahra tikt; paklaw-neeks Wollers tika par to ar pirmo Turga krusu pagohdinahis.

Par to gaisā ussperto Turku kugi wehl rassa, ka tas laimigais schabweens nahjis no weena jauna leitnanta Somuilo, kam isdeweē bumbu meeferi tā nosleleht, ka tik smalki trahpijis, to nu sinams leeliski gohdina. Pee kuga sprahgšanas wifs apgabals notrihzeja aif Kreemu „urah“ balfeem. Ziti Turku kugi, gan redsedami sawejus wiktāds fabrištam, nedohmaja wis us glahbschann, bet mulla prohjam. Kreemu pallawneels Strukons ar pahri laiwahm dewahs pee nelaimigajiem, bet tik 1 wehl spehja iglahbt. Dird ka weens Turku admiralis lihds ar kugi pasudis. Kugis patlaban bij schkhdie un grimis, te leitnantis Dubojows peearrejahs un nonehna tam to farkano slagu un atneta to us Kreemu lehgeri. Kugi fanga par Ludfi Dezil (pafaulles preeks); Turkam tas nu nebij wis preeku atnests. — 1. Mai Turki pret Olenizu bij mehginajuschi pahri nahkt, bet Rumeneeschi tohs spehzi atgaimaja, tapat ne-isdewahs pret Bidimu, kur pa 3 damkfugeem un 8 sehgeku lugeem gribeja pahritikt. — Turki fahf sipri us Englanti kurneht; tik zaur winas witinafchanahm tee esohbt tagad tik dsihi eemufuschi, ka nesin ka istapt. Englantes gohds sipri juhd. Grafs Schwalows Berlinē buhdans imetis tohs wahrdus: „mans zeems pee Bismarka Englantei parahdihs, ka Wahzeme un Kreemija stahw nelustinami us weenu rohku.“

Bulgarija ir jau zehlfu pati few waldibu un atkratahs no Turka. Turki wehl fanas dufmas islaiduschi, 16 zeemus islawidami un dedsmadami; ta ir tabs pehdigahs sailes tohp sagreestas. Miriditu tauta, kas kohpa ar Montenegro pret Turkeem karoja, ir pehz asinainas kauschanahs atkal fama galwas pilsehta eenahkuschi.

No Kaukasijas 2. Mai. Rahdi 700 Turku jahjei no Karfa imahkuschi dewahs behgt us zitu pusi; Karfneeki skubina Turkus, lai tee eet ahra no muhreem un karo pret Kreeweem, bet teem negribahs nemas ahra lihst. No Sewastopolas nobrauja weens Kreemu damfkugis us Boti, schim pilsehtam par fargu. S.

Uf **Behterburgu** sino telegrafis is Ahalkalaki, ka 5. Mai muhsu kara pulks eenehmis 2 pee Ardahana zeetofna peederigas apzeetinatas weetas un eenaidneekam, kam dandfi krituschi, atnehmis 9 leelgabalus. Mums tapa noschauti 14, eewainoti 14 saldati, 3 wirfneeki un majors Mamajews. Generalis Koris Melifows sino, ka pee Ardahana eenehmuschi lohti sipri no Englantes insheneereem apzeetinatatu pakalanu. 9 baterijas ar 40 leelgabaleem to no rihta sahka apschandih un pulkten 2. pehz pusdeenas eenaidneeka apzeetinaschanas bija fashautas drupas. It ihpafchi duhschigi kahwees Elijabetopoles pulks. Generala Dewela pulks eenehma, kad Turkus pee Ditschel bija fashawis, pehz lohti asinaina kautina schahs apzeetinatats kalmus. Muhseju rohkas krita 9 leelgabali un dandf schaujamo un kara eerohschu. Wums krita 14 saldati un 14 tapa eewainoti, starp scheem 4 wirfneeki. Zif Turkeem, nau sinams, bet no teem no wineem us kautina lauka atstah-teem mironeem war redseht, ka eenaidneekam wajaga buht leels pulks krituschu un eewainotu.

Zif **Tiflisa** teel sinohts: kad wehl 2 Turku kara kugi bija peenahkuschi klahf, tad eenaidneeks sahka no jauna **Suchum Kaleh** pilf. bombardereht. Pilsehts pa leelai dakai gul drupas un tas ne leels Kreemu garnisons atstahja pilsehtu un dewahs pee Madjares upes. **Konstantinopoles** wald. awises, kas saweem lastojem jau bija pastahitijuschas, Turki pee Batum pilf. Kreewus leeliski esohbt upwarejuschi un wineem 4000 saldatus notahwusch, stahsta atkal, ka ne tikai wis Suchum Kaleh pilsehts pehdigi drupas fashauts, bet ka tur ari wifs Kreemu garnisons notauts un turklahf ka wif Kaukasijas Escherkesi pret Kreeweem esohbt kahjas.

Rumeneeschi sino, Turki fahktoht pee **Florentines** (20 werstes angshpus Bidina) pahre Donawu tiltu tairihi. R. S—z.

Uf **Behterburgu** sino leelkritis Michaels, ka 5. Mai **Ardahana** zeetofnis tapa eenemts, 82 leelgabali, dandf schaujamo un 14 batalioni sangati Turki, starp scheem weens pascha, krita muhsu rohkas. Kad zeetofnis no pulkten 3. no rihta lihds 6. walarā no artilerijas bija apschandihis tapis, ta tee pulki no Erivan, Batu, Tiflis un fapeeri zeetofni eenehma sturmedami. Eenaidneekam 800 krituschi, mums zif tagad sin ir krituschi 1 wirfneeks un 50 saldati un eewainoti 180.

Keisara majestete un trohanamantineeks reisohs 21. Mai us Plojeschi, Kreemu Donawas armijas galwas kohrteli. Winam lihds ees firts Gortschakows, Keisara pils un kara ministert. R. S—z.

Daschadas sinas.

No eelkosemehm.

No Jelgawas-Embargas meschl. mischas puses. Sestdeena, 10. April, bij schejeenes meschfargeem reta gohda deena, jo tee pawadija us muhschigu dufu sawu amata-beedri, Danze meschfargu Martinu Bergmani, kurfch pehz ne-ilgas wahrgšanas aigahjis Deewa preekscha. Bij jauka deenina. Ap pusdeenas laiku lastijahs kohpa draugi un radi, lihds ar zeen. Jelgawas-Embargas meschkungu ar saweem meschfargeem, kas wif bij nahkuschi schim nelaikim amata-beedrim beidsama reisē gohdu parahdiht, wif glihti gchrbti eeksch mundeereem un jaks daikem jahschus pa pahrim blakus jahja. Pusdeenu paturejuschi wif dewahs us „Silagraus“ kapeem no Jelgawas zeen. mahz. Conradi k. pawaditi; bij labs pulzinsch kauschu fanahkuschi. Lihkis tapa ar stahligeem lihka-rateem wefts, kuras 4 firgi wilka, pakal jahja zeen. meschkungs ar saweem meschfargeem un tad daschi kungi is Jelgawas u. z. weefi. Pee Misas upes noklumusch pahrzehlahs pahri, un tad us kapeem pawadija scho nelaike zeen. mahz. Conradi k. ar Deewaluhgshanahm, un zeen. meschl. ar meschfargeem ar trihsreisigu schauschanu; beigās wehl ar ihfeem wahrdeem pateizahs Kahnberg k., teem, kas schim nelaikim scho gohdu bij rahdijusch. No kapsehtas schkibras un gahja katis atkal us sawahm mahjahm. Nelaike bij prasts puifs jaunibas gaddōs bijis, zaur usmanibu par turigu wihru kumis, ar draugeem un mantu pa pilnam fwehtihst. Lai nu schehligais Deews palihds teem pakal palikuscheem. W. T—p—

No Ditsch-Nikrazes nahwes sina. 24. Februar f. g. mums Ditsch-Nikrazneekem pahrmahza ta behdu wehts, ka muhsu mihtohts zitreisejs zeen. leelkungs barons Adolf v. Roenne, 62 gadus wezs, 21. Februar Jelgawā nomiris un ka 25. Febr. to pawadihs us muhschigo dufu. — Atihdami wifus tohs labumus, kuras mihtohts nelaike mums parahdihts, kamehr tas wehl Ditsch-Nikrazi waldija, muhs 1845. gadā atswabindams no gruhdas klausibas un mums mahjas lehti isrentedams, ihfi fakohf, ka tehws par mums gahdadams, mehš ari nekawejamees tam parahdiht pehdigo gohdu. Jelgawā eebraukusch anehs tikahm no muhsu tagadeja zeen. leelkunga, barona Wilhelm v. Roenne, truhwu namā laipni uskent. Uf muhsu luhgshanu mums atlahwa nelaike meefas aisnest us dufas weetinu. Pehz paglabaschanas muhs wehl laipni usluhdsa us maltiti, un no mihlas nelaike leelmahtes, behrneem un radeem pateizibas fanehmusch dewamees us mahjahm. — Wehlam saldu dufu schim muhsu mihtotam nelaike tehwwam, kurfch sawu apakschneeku firdis mihlestibu sehdamš ari mihlestibu plahwis. — Ditsch-Nikrazes fainneeku wahrdā

D. Swaldsohn.

Mihgas Latw. beedriba ir palihds. Komiteju eezehlfu preeksch kara wihru apgahdaschanas, kas islaidusi schahdu us-azinaschanu:

Mihli tauteeschi! Muhsu Augstais Kungs un Keisars pawehlejis saweem kara pulkeem dohtees eenaidneeku semē, lai buhtu reis gals kristigo kauschu ne-izzechamahm mohkahm un Turku warmahzibai un pahrgalwibai. Schim karam ir fwehts mehrkis! Ne semes, ne flawas kahriba, bet Muhsu Augsta Semes-Dehwa zilwezibas mihlestiba wed muhsu kara pulkus. Leekahs, ka no liktena Wurfch buhtu isredsehts, buht par ap-

speesto tautu atswabinataju un baltas deenas neseju. Tadehl ari Wina bals, kas karawihrus us karu sauza, atrada tik dshwu atbalsi wisu palwalstneeku firdis. —

Karawihri sawu peenahkumu darihš us kara laukeem un darbōs Kreewijas slawu un waru wairohs. Tik atleekahs, ka ari mehš, kas meerigi mahjās paleekam un preekšč kureem muhsu brahli afinis isleij, ari sawu peenahkumu ispilditu.

Karsch sit dauds wahtis un zel ne-issakamas behdas. Mums us to jadohma, ka wahtis dseedeht un behdas masinaht.

Sinti un tuhstoschi no muhsu tautas brahleem ir us karu faukti un dasch labs jau stahw eenaidneeku nahwigeem eeroh-tischeem pretim.

Dasch labs wihrs atstahjis sawus firmgalwju wezakus, raudošču feewu, masus behrnus. Gahdasim, ka liktens teem nebuhtu pa grubtu nefams, ka tee badu nezeestu, kamehr wiuu gahdneeki isleij afinis preekšč ziteem! Gahdasim, ka muhsu eewainotee karawihri tiktu labi apkohpti un ka ar fahpu mohkahn wuueem nebuhtu jazeešč truhkums! Nepaliksim mehš Latweešči kaunā, kur wisi ziti pawalstneeki tik dauds upru nef us tehwsemes mihlestibas altara! Laffim nandu, lai zaur labprahtigahm dahwanahm muhsu karawihru wezakohs, seewas un behrnus isglahbtu no bada un truhkuma! Krahsim preekšč kara eewainoto dseedeschanas waijadfigas leetas, ka walkatus drehbes gabalus, kreklus, palagus, lakatus, dweetus, defus, willaines, linu un kohkwillas audumus un ari jaunus audklus!

Ar tahdu usajinaschanu greeščahs pee Zums, tautas wihreem, mahtehm un meitahm, no Mihgas Latweešču beedribas ezelta Mihgas Latweešču palihdšibas komiteja preekšč karawihreem, zeredama, ka Zuhš ne-atrauseet sawu dewigu rohlu tur, kur palihdšibas nepazeeschami waijaga.

Dahwanas tiks faemtas Mihgas Latweešču beedribā if deenas preekšč pusdeenas no pulkst. 10.—12. un pehz pusdeenas no 4.—6., un bes tam pee katra no parakstijuscheem komitejas lohzeekem sawā mahjokli.

Mihgā, 23. April 1877.

K. Kalninsch, adwokats, leelajā Zehkaba eelā Nr. 4, pascha namā.

B. Dihriks, redaktors, Maslawas Ahr-Mihgā, leelajā dšunawu eelā Nr. 69.

S. Webers, adwokats, leelajā kehniņu eelā Nr. 28.

J. Weinbergs, adwokats, schkuhnu eelā Nr. 15.

K. B. Kambergs, leelajā sirgu eelā Nr. 2, pascha namā.

H. Thomsons, fabrikas ihpafchneeks, Maslawas Ahr-Mihgā, leelajā Maslawas eelā, pascha namā, pretim uhdensskunstei.

K. Bergs, kaufmanis, Elisabetes eelā Nr. 1, pascha nam.

No Mihgas. 22. April pirmāis fugis atskrehja pee Mihgas; bij no Dahnu semes, milsu twaiku fugis un krahschnis no isklata. Tas wahrds: — „fugis, fugis! skrehja no mutu mutehm pa ausu ausim un Mihdseneeki steidsahs us Daugmalu apskatih to pirmo weesu. Tidsneeki atstahja sawas prezes, suhrmani aptureja sawas kaleschas un rospuskas; zepures pazeldami un „hurah! klegdami apšweizinaja pirmo fugi, kas ar slagahm krahschni isgresnojees pee bulwerka ismeta sawus ankurus. Mihdsneeki pirmo fugi eeraudstijuschi wairak preekus fajuta ka lauzneeki, kad tee pirmo stahrku eeranga; jo fugi teem nef dauds leelaku labumu ka stahrki lauzneekem. Pir-

mam lugim wairak ziti skrehja us pehdahm pakal, ka pehz trim deenahm jau kahdi 20 Daugmalā usnehma sawu kohrteli. Wisi ir pateesigi milsi, kas pee bulwerka pa pahrim, pa pahrim kohpā sagulditi swineja pirmu swehtdeenu. Mihdsneeki un Mihdsneezes tohs pahrus beeschi ween apmekle un newareja isprezatees par teem milsigeem uhdens weeseem. Lasitaji gribehs sinah, kahdas prezes gan schie fugi atnesusch. Teem faku: — „uhdeni.“ Kā? uhdeni! lasitaji waijags: waj tad mums uhdens truhkuma, kad no ahrsemehm pee mums to fahk atwest! Baldeews Deewam! uhdena mums ir deewagan. Mihga ar uhdeni bagatigi apgahdata. Uhdens skunste pumpe bes miteschanas uhdeni gaisā un Mihdsneeki pat augstakā tahschā mahjodami, greešč tik ahnkinu walā un no ta tel frisch, skaidris Daugawas uhdens. Lai Deews muhs no tam pasarga, ka uhdens buhtu jawed no ahrsemehm. Bet ta leeta ir schahda. Kugi tufsch buhdami newar braukt pa juhru, jo wini tad tohs gahsch apkahrt. Kad nu kugneekem nau prezes ko west, tad tee tahs weeta eelahde kaut kahdas leetas, kas par walti dabujamas, ko tad sauz par balastu. Preekšchlakōs kugneeki par balastu nehmuschi: semi, smiltis, grantu, bet tagad tee fahkusch nemt uhdeni. Uhdens teem weeglaki un lehtati eelahdejams un islahdejams. Tas katrā weeta dabujams un pumpis to wisur eepumpe un ispumpe. Winu uhdens gan mums nenes nekahdu labumu, bet zaur to, ka wini muhsu maisti wed us ahrsemehm, mums arween nahk labums, tas ir nauda, bes kuras mehš tāpat newaram peektik ka bes maises. Labaki ir arween, kad fugi nahk, lai ari tik uhdeni wedsami, nekā kad tee nenahk, tadehl scho gada kugoschanai waram usfaukt augstu laimi; pee rahma gaisa un zela wehjina, lai peld pasaulēs pahrtika pa uhdeni uhdeneem! Mihga ir bagata maises mahte meera un ari kara laikōs un Daugawa mudiga maises neseja. No augšchas ta mums scho gad atnesusi dauds struhgas ar labibu, schkeedrahm un kanleem; no lejas ta atnesusi milsu kugus, kas to swehtibu zel us zitahm semehm, lai Mihga pelnitu, kas tai waijadfigs. Lai ari dselszelsch tagad Mihgu ehkina, tad tomehr Mihdsneeki pa leelakai datai pahrtiek no uhdena. Kad teem peetruhtu uhdens, tad ari maises bads peesteigtōhs. Tadehl tiklids Daugawa težina waligu uhdeni, tad Mihdsneekem kruhtis zilajahs weeglaki, un kad pillas struhgas peld no augšcheenes un fugi kaphj us augšču, tad Mihga fahk gawileht. Kaut jel meera engeli kugus waditu un scho zelu apfargatu, kamehr dabas kehniusch pahrt to buhwehs sawu kristala tiltu!

Fr. M.

No Stralsundas raksta, ka tur gar wisu to juhmani scho pawafar ar fitku sweiju eimohht lohti wahji; gais esohht aukstis un wehtrains, turklaht ari ar katra gadu manohht, ka silkes eimohht masumā; ari schi gada silkes esohht masas un wahjas; tā ka swejneekem mas preeka gar tahm dshwoht.

Kreewijas weetneeks Englantē, grafs Schwalows, bij pee Bismarka us wina salumu muischu nobrauzis un palika tur par nakti. Ta atbilda, ko Englantes ministers ir dewis us Kreewijas rakstu un sinu, ka un kapehz wina karu usnem pret Turku, ir tik uaidiga un nesmalika pret Kreewiju un draudstiga pret Turkiju, tā ka wias zitas walstis atstahs no Englantes noht. Franzija, ka Italijs, ka ari Bahzeme ir atbildejuschas, ka winas tahdu atbildu ne-eeskata par pareisigu. Leelahs wahzu awises saka, ka Englantes raksts pats sewi noteesajahs, at-

bildu us tahdu newar nemas doht; ta weeniga atbildu, ko wiafch peln, buhtu kara peeteifchana. Englante kà leekahs ir pawifam pasaudejusi wifu augstaku zenschanohs, kahda leelwalstei klahjahs, wina tik sin fawus andeles wahrdinus skaitiht un swer wifu pehz andeles swareem; schirt stary kristigu buh-fchanu waj paganu jeb Turku dshwi, to ta wais neproht. Tãpat atkal manidama, ka Kreewija it nemas neleekahs beedetees un ka tai us wifam pusehm aug draugi un palihgi, Englante atkal fahf glandiht un kupru us ohtru pusi mest. Tiklihd fã redsehs, ka ar Turku eet us beigahm, tad pati buhs ta pirma Kreewu draudsene, kas raudsihs zil spehdama Turkam ko nopleht! Ta jau tagad luhr us daschu treknu kumosu, kã Kretas salu, Konstantinopoli u. z. Bet tik lihd fã Englante fawu rohku issteepu pehz kahda jauna semes stubra, tad ari ziti to paschu darihs un tad fahkfees starpibas, kahdas lihd schim wehl Wahzsemei isdewahs nowehrft.

— Persija esohf ar Afganistanu deribu noslehgusi, kohpã turetees pret Englanti.

Karkowas pilsehts no fawas puses eerifte 100 gultas preefch kara eewainoteem un ir wehl 25000 rubl. „farkana krusa“ beedribai pasneedis. Saratowa zels par 100 tuhft. rubl. lafareti no 400 gultahm preefch wifa kara laika.

Veelfirsta karawadona Nikolaja Nikolajewitscha pawehle pee karaspehka 12. April.

Gadu fimtenus Turku juhgs gul us kristiteem, muhsu brahteem. Behdiga ir wiau wehrgofchana. Wifs, kas zilwekam ir dahrgs — ta swehta kristiga tiziba, tas gohda wahrds, ta ar waiga sweedreem un asinihm pelnita manta — wifs ir apgahnihts, apratpihts zaur teem netizigeem. Tee nelaimigee to nepanefa, wini zehlahs pret teem spaiditajeem un jau diwi gadus kristigas asinis lihst; pilsehti un zeemi ir pelnds wehrititi, mantiba laupita, feewas un meitas begohdã listas, daschu weetu eedshwotaji lihd pehdigam apkauti. Wif muhsu semes-tehwa un sweschu waldischanu wahrbi deht dshwes weeglinafchanas kristigeem palika bes augleem. Muhsu Keisara, ta Atswabinataja lehnprahstibas mehrs ir pee gala. Keisarifks beidsamais wahrds ir runahs, Turkijai ir karsch peeteifts. Dsizeeri, unterofizeeri un saldati no tahs man ustizetas armijas! Mums ir tas usdohs, to Keisara prahtu un muhsu tehwu swehtu testamenti ispildiht. Mehhs ne-iseimam us uswarefchanahm, bet deht apspeestu un wajatu brahtu fargafchanas, deht kristigas tizibas aistahwefchanas. Tapehz: Us preefchu! Swehta ir muhsu leeta un Deews ir ar mums! Es esmu pahrlceezinahts, ka ikweens, no generala lihd saldadam, fawu weetu ispildihs un nedarihs Kreewu wahrdam kaumu. Lai tas tagad ir tikpat bijajams, kã agrakõs gaddõs. Nei kawekli, nei gruhthums, nei truhthums, nei eenaidneeku pretiturefchanahs lai muhs notura. Tee meera eedshwotaji, weenalga kahdai tizibai un tautibai tee peederetu; lai no jums netohp aistikti. Nau it neko brihw nemt bes makfas; neweens lai nedara, ko eegribahs. Schini leetã es no wifem un ikweena peeprafu to leelako kahrtibu un fawaldibu, tas buhs muhsu spehks, ta apgalwofchana us isdohfchanahs, muhsu wahrda gohds. Es atgahdinu karaspehkam, ka mehhs par fawu rohbeschu pahrgahjuschi nahksim Rumeniã, kas no feneem laiteem mums ir draudfiga, par kuras atswabinafchanu

jau daudf Kreewu asinis lihufchahs. Es esmu pahrlceezinahts, ka mehhs tur tahdu pat draudfibu atradifim, kã muhsu preefch-gahjei un muhsu tehwi. Es peefaku, ka wif muhsu brahteem un draugeem par to atmakfa ar pilnigu draudfibu, ar wiau dshwes zeenafchanu un spehzigu aistahwefchanu pret Turku, un kur buhtu wajadfigs, tur wiau mahjoktus aistahw kã fawejus. Scho pawehli buhs wifãs kompanijãs, eskadronãs, sotnãs un baterijãs preefchã lafht.

Parakstihf: Armijas wirskomandeeris Nikolais.

Swehtigi tee, kas meern tur.

(Stat. Latw. aw. Nr. 15.)

Edmunds skandinaja. Drihs pehz tam eenahza Albertine. Edmunds wiau usluhkoja no galwas lihd kahjahm. Meitene dfiti nosarka. Bet drihs wina fanehmahs un gahja jauneklum preti un fazija: „Buhhs gan jau labs laizinfch, kamehr juhhs ne-esmu redsejusi, Edmund. Jums taf labi klahjahs?“ — „Ak ja!“ — wezais kungs winai eekrita walodã. — „Edmundam kã laimigam bruhrganam jau gaisf karajahs pilns pulkstinifchu.“

Nu ja, weenu tahdu pulkstiniti Edmunds ari nupat kã bij dshirdejis pee fawas bruhfes Rosalijas lambara durwihm. Bet tam gan laikam nebij wis wifai patihkama skana bijusi, jo to wareja no tam nomaniht, ka Edmunds dfitãs dohmãs nogrima, kad wezais kungs winam no tam atgahdinaja. Bet drihs wiafch atkal fanehmahs un laipni atbildeja: „Daudf paldeews par juhfu apwafzafchanohs — schim brihscham gan labi.“

Kamehr Albertine schlihi un glahfi preefch wina pagahdaja, Edmundam bij laiks wiau tuwak apluhfoht. Rosalija bij daudf skaitaka par Albertini, bet tomehr ir Albertine bij fmuuka deefgan un eespehja wihra firdi fawaldfinaht, ihpafchi — kad ar wiau tuwak eepafinahs. Winai bij beesi, tumfchi bruhni mati, kuras wina taisni atfchirtus walkaja. Pakaufi tee bij rinkf salikti un ar sudraba adatu peepraufiti. Mateem bij mihkfts fihdes spihdums, bes ka pee tam smarfhota matueka jeb pamahde buhtu bruhketa. Wirs flajahm azihm issteepahs kohfchahs usazis un garas azu-plakstinu spalwas apehnoja schihs dimant swaigsnites. Winai bij brihnum mafas aufis un rohkas. Ta pati ihpafchiba bij ari winas mutitei un degunam. Winas apalajõs, farkan baltajõs waidfunds mihligas bedrites bij eeruhmetas, kuras usluhkojohf bij jadohma, ka pat engeli tur fewim mahjaeweetu nehmuifchees.

„Apfehdees pee mums, kunkulin“, wezais kungs fazija. „un turi ar mums brohfasti. Beedribã ar draugeem labaf smek. Mums jau tã ilgu laiku bes tewis bij ja-istee.“ — „Nenemeet par kaumu, mihlais onkuli,“ Albertine atbildeja, „man nau it nebuht wafas. Kuknã man wehl ir pilnas rohkas darba, preefch tantes un Rosalijas fhokoladi fagahdajohf; bes tam wehl ari stahw krashtolis ar alu pee uguns. Kad es klahf ne-esmu, war weegli notiktees, ka Kristine fhokoladi peededfina jeb alu pahri pahrlaisch.“ — „Waj tad tew smek filt-alus labaf nekã fhis muhsu brohfastis?“ wezais kungs prafija. — „Ne, nebuht!“ — Albertine atbildeja. „Es jau schorihf agri, pulksten fefchõs, fawu kafeju nodsehru. Tas filt-alus ir preefch weenkahjiga Stubura, kas tahlu zetu atnahjis, pee-

fusi un issalziš kunkā fehsch un fildahs." To fazijusi Albertine isleza ij istabas.

Gahja jau stipri us pullsten weenu, kad beidsotit Rosalija no mahtes pawadita istabā cenahza. Abas bij pehz wijsaunakahs Parisēs mohdes gehrbuschahs, abahm karajahs pee palaušcha no weza kunga til sīhwi eenihdetais leeku matu zekuls.

Rosalijas mahte bij pawifam ohtrada nekā winas laulahs draugs, gara, wahja, ihša un šrupa wahrdoš un darbdoš. Ir wina bij sawā jaunibā skaišta bijusi un dohmajahs wehl tagad esohs, lai gan jau gadi winas waiga jaunumu bij aishemuschī.

"Kas tahs par lectahm, ko juhs dareet, Edmund?" Rosalijas mahte fazija us sawu nahkamo snohu. "Rosalija man par jums fuhdsėjusi, ka juhs nepeemeldejuschēes winai usbrukuschī." — "Usbrukuschī? Es dohmaju sawu bruhiti eepreezi-naht, ka negaidihts atnahku."

Rosalija sneedsa Edmundam sawu balto rohziņu, nomani-dama, ka winas bruhitgana waigs arweenu wairak sapihka un fazija mihligā balstī: "Mihlais Edmund, es jums jau sen to esmu peedewusi, ko mana mamma par usbrukuschānu nosauz."

"Juhs schodeen jau bijahit pilsehtā?" weza zeemahite prasija. "Laikam gan labu dšihwofli usmekleht?" — "Dšihwofli? Pilsehtā?" Edmunds atbildeja brihndamees. — "Preeksch ka gan?" — "Nu, preeksch fewis un sawas nahkamahs laulatas draudsenes; Juhs tatschu ne sawu laiku no manas Rosalijas nepagehseet, lai wina wišu sawu muhschu us semehm pawada, starp kalpeem, kalponehm, kuhlejeem un ganeem?" "To es pirmo reis no jums dširdu," Edmunds peeri šarauzis atbildeja. "Juhs tatschu labi sineet, ka es ar meesu un diwehseli esmu semkohpiš un tadeht sawu muischu pats waldu, ka ari mana mahte ne sawu muhschu ar to nebuhtu ar meeru, sawu weseligo dšihwofli us semehm mainiht pret duhmu un trohkschua pilno pilsehta dšihwi, un ka — —" "M, juhsu mahte jau waretu ari us preekschu muischā palikt, kamdeht tad winai buhtu lihds jaughl," weza winam eekrita walodā. "Dauds labal pehz manahm dohmahm, kad wina mahjās paleek, tad buhtu tak muischā kahds, kas deenesklaudis uspase un juhs waretu tad bes behdahm pilsehtā dšihwoht." — "Man no mahtes buhtu gaušchi gruhiti schirtees; tas mums abeem dauds behdu un firdchstu padaritu," Edmunds atbildeja. "Un kam to waijag? Kā redsu, ir juhs schē us semehm nodšihwojeet un nemaš tā nesehrojeetes pehz pilsehta dšihwes. Mana mihla bruhite ari tikai pahri beidsamohs gadus pilsehtā mitusi skohlas deht. — Un ko tad faka mana Rosalija us tam?" Edmunds sawu bruhiti prasija. Rosalija skatijahs ar sawahm bruhnajahm azihm til mihligi wina silajās un fazija: "Kad juhs, Edmund, mani tikpat karsti mihlejeet, kā es juhs, tad pahrlaidišim, kad ari ne wišus, tak to pirmo gadu muhsu laulibā — pilsehtā. Es gan fajuhthu, ka es sawas wehleschanās esmu deesgan behruischkiga, bet luhdsjami pazeeschatees ar manim, kamehr ar laiku paleeku prahtigaka." — Edmunds pahrwarehts mihligi atbildeja: "Kas gan jums ko waretu aishleegt, Rosalija?! Raudsichu juhsu wehleschanohs ispidiht."

Pušdeena bija pa-chsta, kaseja nodserta, Dhschkalnes papus sawā lehnkrehslā zeeti eemidšis, kad pee pils durwihm tshetsehdigas kamanas peebrauza, lai waretu Dhschkalnes kungi us Edmunda muischu braukt, kur schowakar seemaswehtku eglite tika

nodedsinata un schkinkibas isdalitas. Dhschkalnes papus mahjās palika, ziti brauza.

Lai waretu bruhites tuwumā buht, Edmunds sehda us buka un sawu jahjamo sirgu peesehja pee aishuhgtajeem sirgeem. Wina dšimtmuischa Akmiakalne bij tikai juhdsi semes no Dhschkalnes atstatu. Rosalija ar mahti eenehma gohda plattschus. Albertine pretsedekli. Par dekeem, kaschokeem, muschm, boosahm, baschlikeem u. t. pr. bij bagatigi gahdahs. Pirms Edmunds us buka apsehдахs, winsch apraudsija sawu kaschokschwahku truhschlabatu, waj tur wehl ir eekschā kastite ar dahrgo seltleetu, ko winsch pilsehtā no fudrabkata preeksch Rosalijas par seemaswehtku schkinkibu bij nopirzees. Aptschamdijis at-rada, ka wehl bij, kā pirmak eebahšis. Pullstenischeem skanoht un garajai pahtagai klatschojoht, kamanas isbrauza wakaram fakrehflojoht.

(Uš preekschu wehl.)

Turku swehtais kara karogs (Sandschak Scherif)

Jau ir daschureis lasitaju preekschā minehts. Ari tagad atkal šino, ka Sultans ir nodohmajis, to kara lihdsneim un to karu zaur to par swehto tizibas karu norahdiht. Lastajeem buhs tapehz mihli ko par to dširdeht. Winsch ir no tumšchi satas, gandrihs melnas sehrewes, pee 2 ohlektes garšch, 1^{1/2} ohlekti plats; winsch sawā eefahkumā kalpoja par durwju aiskaramo tai istabai, kur Turku praweeschā Muameda mihlaka seewina Aischa dšihwoja. Kad Muameds schini istabā guleja jau us mirschanas gultas un wina karawadoni, kas patlaban gribeja zelā dohtees un pret daschahm Arabijas tautahm karoht, pee wina eenahza atšweizinatees, tad tas mirešs wineem dema scho aiskaramo par kara karogu lihds, lai Turktizigee to redsedami katreis atgahdatohs, ka wini wed karu Deewam un sawam praweetim par gohdu. No ta laika tas sahlahs, ka Muameda pakalneeki, tee kalifi, karā eedami arweenu nehma scho karogu lihds. Wehlahds laikds nospreeda, til tad lihdsneht, kad tas karšch ir tizibas karšch. Bet kalifs pehz sawas patišchanas war weegli katru karu par swehtu karu nosaukt. Tā 1683. gadā schis karogs tika us Wihnes pilsehta muhreem usspraušts, kaut gan tas karšch bij skaidra semes eekahroschanas kahriba. Schi karoga wara ir zaur tam leela, ka katris Turktizigis tiz, kad winsch schi karoga ehnā karo un kriht, ka tad winsch tuh-dal pa debeswahrteem eeteek debeslihgmibā. Ari tagad Sultans grih scho karogu ar leelu gohdibu lihdsneim. Sultans buhschoht to Konstantinopolē atwihstiht un tad eedoht rohkā Turku augstajam preesterim (Scheik il Islam); schis tad us selt-ispuschkota sirga ar scho karogu jahs zaur pilsehtu, un winam blaku ar iswilktu sohini pats Sultans. Wisai walstei tad tiks pašludinahs, ka swehtais tizibas karšch sahzees. No Konstantinopoles scho karogu grih us Donawas armiju nest, lai eet lihds karoschanā.

A t b i l d a.

—w— Sunakšē. Pirms par tabdu behdigu buhschānu pee sawu weetas, kā Juhs to mineet, awiškē lai runa, mums wajjadsetu papreekschu snahst, ka ta leeta ir wiseem teem jau peenesta bijusi, kam peekriht par to gahdabt, un ka tee tohs tomehr pamet ne-apschpūs. No Juhsu pag. waldbahm to negribetu doh-maht, ka tahs par schahdu leetu neruhpees. Latw. aw. apg.

Latw. Awischu apgahdatajs: J. W. Sakranowicz.

Sludinaščanaš.

Kad pee Muhrumuiščas peederigals Žrižis Grause ar savu laulatu sevu Lavist, kureem dobrnu nau, to Muhrumuiščas Sibla fainneela Žrižiša Ušas 9 gadi wegu dehtu, Jani, behrna meeta grib peenemt, tad teef no šchibš pagasta teefas wišf tee ušaižnati, kaš dohmatu pret šcho behrna peenemšchanu vverrunaščanu taišivt. lai tee fawas eerunas libdš 16. Juni f. g., kaš par to weenigo iſſlehgšchanas terminu noliktš, ſcheit peeneš, ar to peefobdinatšchanu, ka pehz ſchi termina neweens wairš netiš klaušbis, bet minetats Janiš Ušfa teem laulbaškaudibim Žrižim un Lavistel Grause par behrnu nodohiš. 2

Muhrumuiščas pag. teefš, 14. Aprill 1877.
(Nr. 25.) Preekšfchbd.: E. Kaptein.
(S. W.) Šcrihw.: Smugge.

No Diſch-Zeeres krohna pagasta waldišchanas teef zaur ſcho preekšfch eewebroščanas ſnams darihtš, ka no Žurgeem f. g. pee ſchibš pagasta waldišchanas ſub-tamee arelantš un ſtrau jeb paſtu ſtelejamahš grahmatas (Schiefordre) netiš wairš uš vreekšchu Diſch-Zeeres muiſchš, bet eekšf teefšana, Salduš mee-ſtinš, ſdaritats jeb vrelim uemtas; tadeht teef no ſchibš pagasta waldišchanas wiſas tabš pagasta waldišchanas, kurahm arelantš jeb uinetahš grahmatas pee ſchibš pagasta waldišchanas buhtu jaſubta, ušaižnati, tabduš ſubtitimms uš Saldu ſubtit. 2

Diſch-Zeeres pag. waldišchanš, 23. Aprill 1877.
(Nr. 90.) Pag. wez.: P. Baumann,
(S. W.) Teef. ſcrihw.: Külle.

Treſchdeen, 18. Mai f. g., pee Krohna Wirzawas pagasta waldibš pabrdohs uš wotrakſobli-ſchanu maſafas datas no 5, 10 un 20 mehru uš reſu — 1059 mehri rudſu, 48 mehri meeſchu un 6 mehri auſu no pagasta magafinaš. Kaš pee ſobli-ſchanas grib peedallitees, tam ne wehlat kš pulſten 11. preekšfch pušdeenas pee pagasta waldibš japeeteizabš un ſalogs, 5. daka no ſobliſchanas ſummas, ja-cemakſa. Labihu war dabuht aſſatitees 10. Mai un pabrdohščanas terminš magafinaš ſteht. 2

Kr. Wirzawas pag. namš, 30. Aprill 1877.
(S. W.) Pag. wez.: J. Aufmann,
Pag. ſcrihw.: G. Wahren.

Kad Bauſklas piškunga Meeleiku mahju fainneekš, Žehlabš Meeleikš, Aprilla meheſt f. g. ir nomiris, tad apakſchš parakſitijufees pagasta teefa wiſus nelaitka parabdu dowejuš un nehmejuš ušaižina, 9. Juni 1877. g. fawas praſſchanas un parabduš pee ſchibš pagasta teefas ušdoht. pee kam wehl teef veemnehtš, ka wiſas wehlat peeneſtahš praſſchanas tikš attaidetats un parabdu ſhehjeji wehz ſikumeem ſrahpveti. 2

Bauſklas (piškunuiščas) pag. teefš, 28. Aprill 1877.
(Nr. 197.) Preekšfchbd.: Ribbe.
(S. W.) Teef. ſcrihw.: E. Loepfer.

Kad nu pee Diſch-Zeeres nowada peederigals ſkrohdereš Žndrikiš Abbel nomiris, tad teef no Sal-duš krohna pagasta teefas wiſf tee, kurl nomirejam buhtu ko parabduš palikufi, ka ari tee, kam mirejš parabduš, zaur ſcho ušaižnati, 30. Juni f. g., kurſch par weenigo iſſlehgšchanas terminu ſchaj minetajš pa-rabdu iſſchreſchanas teeta noliktš, pee ſchibš pagasta teefas ar fawahm taiſnahm praſſchanahm meldeetes, jš ſebalmeldetajem tikš muſchigija kuſuzeeſchana uſ-likta un ar parabduſneekem pehz ſikumeem darihtš. 3

Salduš teefšanaš, 30. Aprill 1877.
(Nr. 348.) Preekšfchbd.: M. Laube.
(S. W.) Šcrihw.: Külle.

Sludinaščana.

Kurſemes kuſasapdrohſchinaschanas beedribas di-ſrežija dara zaur ſcho wiſkem beedribas lohželkeem ſinamu, ka tee kungi:

- 1) Sezes krohna meſchungs, titulehrrahtš Rep-ſerš un
- 2) Kurſchku krohna meſchungs, hoſrahtš P. Koch-likš — par Kurſemes kuſasapdrohſchinaschanas beedribas agentem un aprinku-preekšfchneekem ir ezejelti.

Želgawš, 25. Aprill 1877.
(Nr. 984.) Direktora weeta: Preekšfchbd.: Sattenš.
Sekreteris: Drachenfeld.

Pee Kalnamuiščas pagasta waldišchanas (Hoſzum-berge Gemd. Verwaltung), Dohbeles aprill, tikš 19. Mai f. g.

400 mehri rudſu

maſafas datas wotrakſobliſchajem pabrdoht. 2
Kalnamuiščš, 2. Mai 1877.
(Nr. 105.) Pag. wez.: J. Hartmann.
(S. W.) Šcrihw.: M. Schloſberg.

Wiſf tee, kam pee nomirſchš Jaun-Saulas Dub-riku mahju fainneekſa Andreja Dubriku aſſatitahš mantibš labdas taſnas parabdu praſſchanas buhtu, ka aridſan tee, kaš nomirſchajam ko parabduš paliku-ſch, teef no Saulas pagasta teefas zaur ſcho ušaiž-ſnati, 27. Mai f. g., kaš par weenigo iſſlehgšchanas terminu noliktš, pee ſchibš pagasta teefas peeteektees, jo wehlat neweens parabdu dowejš wairš netiš klau-ſhtš, bet parabdu nehmeji pehz ſikumeem ſrahpveti.

Saulas pag. namš, 28. Aprill 1877.
(Nr. 197.) Preekšfchbd.: J. Malzeneel.
Teef. ſcrihw.: J. Kreupberg.

Riterſchafes pagastu waldišchanas ušaižina tabš, kaš eſſamineeretas wezmahtes

wetu gribem peenemt, 19. Mai f. g. Grendſchu tee-ſanaš preekšfch kunkralla ſlehgšchanas ar fawahm leezibaſimehu atrahht.
Grendſchu teefas namš, 21. Aprill 1877.
(Nr. 269.) Preekšfchneekš: J. Damb.
(S. W.) Šcrihw.: Grube. 1

Veel-Beheſes Strautu krohgū

pabrdohs 17. Mai f. g. uſtruyē uš wotrakſobliſchanu pret ſkaidru maſku lohpue, ſaltuš ratus, ſhabaslee-tas, buſeti, glaſhes, ka ari daſchadas wirtſchafes-ſeetas. — 1
Strautu krohgū, 25. Aprill 1877.
Krohdſeneekš: M. Kreplin.

S. Brinkmanis un beedriš

Nr. 4. Želgawš, katoka eelš Nr. 4. 2
dabuja un pedahna par wiſlehtakajem ſirgeem ſeelš iſwehlē willana un pušhēdes kleiſchu-drahnu, bareſchu, muſtinu, krefonu, katunu, ka ari audeklu un pušaudeklu preekšfch weſchaj; tapat ari ſeelu partiju wafarbutſina preekšfch wi-ſereſchu drehbehm, ka ari galawas wiſereſchu ſa-ſetes, ſeweeſchu leetusmehtelus un jakas.

Wiſas ſortes keegetu, ſauſas plankas, deſ-kuš un laktas pabrdoht par wiſlehtakajem ſirgeem
E. S. Jakobſohns,
Želgawš. upes eelš, ſakajš namš Nr. 4, aiſ brithwera
Gerrnutha. 3

Langdales ſuperſoſſjatu,

teefcham iſ fabrika Anglija, Ruſaſles wiſlehtš, pabrdohtam no leghera un ari peenemam apſteleſcha-nas uš ſeelahm partijam, ar apgalwoſchjanu par faturu pehz ſihgas politechnikas iſmekleſchanas.

General-agenti preekšfch Kreewijas:

Goldſchmidts un beedriš,

Rihgš,
ſeelahš piſe- un ſihter eelšs ſtubri.

Sawahm zeem, kundehm daru zaur ſcho padewigi ſinamu, ka es no ſawa libdſchitiga diſhwolka, paſtes-eelš Nr. 3, eſmu iſwiſkees un tagad diſhwaju
kangihſer-eelš. 1

ſawš paſcha namš Nr. 11.

J. Schenkewitz,

ſkrohdere-mehters Želgawš.

Linu un pakulu diſijas

wiſas nummuršs teef pabrdohtas
B. Eugen Schnakenburg kantori
Rihgš,
ſeelajš piſe-eelš Nr. 1, preti jaunajai birſchaj.
(Par labaku atrahſcham pee ſeenas redſeſi
ſihmi ar diſju pakahm.)

P. van Dyk
Rihgš, Smilſchu-eelš,
Claytona
lokomobiles un
Puſam. maſchines
Bardarda
ſuperſoſſjatus
un wiſadas lauſfainneetibš maſchines un riſluš.

Karalauka lankahrte

Wahzu walodā.

Handtkes Melnabš jahras general-lankahrte

ar tahm lankahrtehm

no Bosporus un Dardaneles kanahſkeem.

ſchini lankahrte ir redſamas tabš Turkijas un Kreewijas ſemes datas Ciropā un Aſija, kur tagad teef karohhtš; winā atrohdam jo gaiſchu pahſklatu par teem kara-notikumeem pa uhdeni un ſemi eekſch Ciropas un Aſijas Turkijas. Klahht wehl ir peelikti plahni no Bosporus un Dardaneles kanahſkeem un Sewaſtopoles oſſtahm.

Maſka 60 kap. ſudr.

Dabujama Ferd. Beſthorna grahmatu bohdeš

Želgawš un Kuldigā. 2

Swaru namâ № 12. Zeligawâ. Swaru namâ № 12.

Rihgas alus,

tas flawenais un garšchigais is Strikly f. bruhšcha.

Bestburgas
ustekšanas
rakšis.

Wairaf gaduš šchē Zeligawâ Strikly alu tikai butelehm pahrdohtamā esmu atradis, ka us šemehm ašwedoht ar tahm leelu leela krahmesčanahš, tapehž tad šawu alus pahrdohtawu tagad tā esmu eeriktejis, ka es Strikly alu par Rihgas zeneem pehž katra pagehresčanahš ari muzahm pahrdohtu, to es zaur šcho zeen. frohdšineekem, kashu- un talku turetajeem, kà ari katram alus mihtotajam laipni pašinoju. — Ari Kreewijas wihs ir katreis pee manim par wislehtako zenu dabujamš.

Paul Martinelli.

!!! Sirsnigt paldeewš !!!

zeenijameem Rundalešcheem, kuri pee manā atmahšchanahš man tahdu negaiditu laipnibu parahdija, issafa **S. R.**

Kursemes jahtsrati

un jaunš, it wefelš, **eebraukšs širgš** (meln-bruhš) šahw preekš pahrdohtchanahš; tohs war dabuht apstatitees iſdeenahš no pulkš. 10. no rihta lihbs pulkš. 5. pawafarē Zeligawâ, paštes eelā Nr. 2, eekš fehtahš. 2

Luhdsu laipni

— manā restoracijāš, **Rihgā**, pee šchahlu wahšteem Nr. 1 un Pehterburgas preekšpilschē, kaku eelā Nr. 53, apmelleht. Apfohlu kreetnu apdeerešchanu un wefelgūš, gahrdahš ehdeenahš, kà ari Kūmmeta alu un šchnapfus pehž katra pagehres. 2

Chr. Schulz.

Baufkas apriakim

daru zaur šcho sinamu, ka es wišus eekš mana amata kribtamohš darbus, kà pulstenu reparerešchanu un ilbrišchanu un špafchi reparerešchanu no šchujamahm mašchinehm, par lehtu zenu pilnigi un ahtri iſpilibu. — 2

Pulkštentaistajāš **David Judelowiž,**
Baufkā,

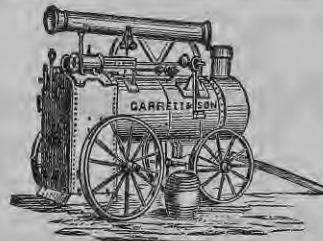
leelajā eelā Nr. 119, blakam Straufsa kunga (papeekšchu Kluga f. apteekim).

Tantas bibliotekā

ir šchihš grahmataš iſnahkšchahš: 2

- Nr. 8. Sudmalāš pee melna purwa. 20 kap.
 - Nr. 9. Apštausta mihlektiba. 30 kap.
 - Nr. 10. Ahepchtigo namā. 40 kap.
 - Nr. 11. Starp debest un semi. 20 kap.
- Dabujamāš pee **J. Schablowšky,** Zeligawâ.

Miljoneeris. Wehšturtigš stahšis, kuršch peerabba ta šakama wahrdā pateefibu: „Behrns jaw rahba, šahda wišram tiziba buhš.“ Dullobts no **G. Forstman.** Makša 20 kap.

N. Garrett un dehlu

wišwezakāš. 1778. gadā Englantē atwehrtāš fabrikāš preekšch semlobiju mašchinehm, peedahwa teizami labi pašbštamahš

lokomobiles,

damf-kulamahšmašchines,

wiſadāš leelumāš, no 4 lihbi 10 širgūšpehla. — Rehtakāš zenahš. — Wišlabakahš norunas.

Wišweeniga pahrdohtchanahš = weeta pee

J. W. Grahmata,

Rihgā, Nikolai eelā, blakam strehneeku-dahrsjam, preti gahšfabrikam.

Kohti labahš tibras

ahbolina-fehklas

(leela šarkana holandeekšchu),

ar apgolwošchanu par wihu dihgšchanu, ir preekšch Zeligawāš un apkabrtines wislehtakt dabunamahš zaur **Schweissina f. andelesweetu,** kur ari to prohi war dabuht redseht. 2

G. W. Schoch,
Rihgā.

Engliſchu ſuperſoffatu

paſiſtamā labumā 3

nupat farehema un peedahwa preekšch wafaras febjumeem **G. Seykeris.**

Fotografijas

dabigāš pehrweš (Helioimiatifhe-bildes) pagatawo par lehtu makša **Tenglers,** Zeligawâ, paštes-eelā № 20.

Apakšchā minetohš dahwanahš ir no Kursemes gubernahš lauku draudsehm karā eewainotrem par labu pee Kursemes eewainoto un flimo kara-wihru lohpschanahš beedribahš waldeš eemafataš, kà:

- no Andruwas pagasta zaur J. Gaase f. — 25 r. 71 f.
 - „ Klingumufšchahš zaur J. Besthorn f. — 15 „ — „
 - „ 8 Leſtenes pagasta lohpskeem zaur J. Besthorn f. — 8 „ — „
- Koſpā 48 r. 71 f.

Tablakāš dahwanahš teel preti nemtahš: no Kursemes eewainoto un flimo kara-wihru lohpschanahš beedribahš waldeš un no **Ferdn. Besthorn f.** grahmata-pahrdohtawahš.

Preekšch **A. Dumſa** pehrwešchanahšweetahš Zeligawâ, leelajā eelā Nr. 31, teel

weens kalps un weens mahžeklis meklehš. — 2

Špafcha atgaditjuma debst teel tagad wehl pehž Jurgeem f. g. **Veel-Behrsteles**

Sila frohgus,

Baufkāš aprakst, ar pilnigu rubmi, waj ar jeb ſemes rentehš; japeeteizahš pee **Veel-Behrsteles** miſchwaldibahš. 2

B. Niemana grahmata- un almidrukatawā, **Reepajā,** nupat tika gatawa:

Kara-lanfaharte

Latweeſchu walodā.

Makša 25 kap. fudr.

Zaur wiſahm grahmata-pahrdohtawahm dabunama.

Pee **J. W. Steffenhagen** un dehla Zeligawâ nupat iſnahža

Latweeſchu walodahš gramatika

preekšch

školahm un paſchmahžibahš.

G. Taurinſch.

I. kahps.

Makša 1 rubl. fudr.

Preekšch awiſchu laſitajeem!

Atlafš

ar 17 lanfkahrtehm.

Makša 1 rubl. 20 kap.

Tas

Ahbotu-dahrsneekš,

jeb:

Pilniga pamahžichana

wiſaduhš auglignāš dahrs-kohtuhš audſinaht un koht.

Saralkitta no

Zahna Chrmanna Zihgra.

Makša 40 kap. fudr.

Mafaiš ſaknu dahrsneekš,

jeb derrigi pabohmi, kà wiſaduhš dahrsu ſahnes ja-fehž, jakohpi un ſemā jaglabba, fehklas ja-audse un t. j. pr., pehž daufš gabdu ſproweſchanahš, (ar maſu aprifſi un dahrsu kalenderi klahš) ſaralkittit no

S. Klewera, Kalletumufšchahš dahrsneeka.

Makša 35 kap.

Drukahš pee **J. W. Steffenhagen** un dehla.

(Tē klahst peelikumš; Baſnijahš un ſkohlāš ſinahš.)

Basnizas un skohlas sinas.

Weens Kungs, weena tiziba, weena kristiba.

Nahditajs: Sinas. Deewa luhgshana. Arona swehtishana. Kurf. wez. dseefnu grabmatas pahlabotajeem. Na „tehwreise“ kaddam patibdejeusi. Kapfebtas swans. Preeksch Zelgawas latw. kurlm. skohlas. Zelgawas latw. pilsehta draudse. Miskones tapa.

Sinas.

Kurfemes nodala no ewang. bihbelu beedribas sawas gada sinas par 1876. g. raksta ta: „Tam truhkumam pee Latw. bihbelehm, kas nu jau zaurus 5 gadus jazeesch, wehl ne-efam sp hjuschi islihdseht, tomehr tagad stipri zeram, ka wehl schini 1877. gada spehsim atkal usfahkt bihbelu isdalischanas darbu. Stereotip-plahtes ir jau gatawas preeksch wifas Bezas deribas, Apokrifu grahmatahm un diwi pirmajeem preeka mahzitaju raksteem; pirmee 36 bohgeni no Bezas testam. jau ir 4000 eksemplaros nodrukati. Tee no mahzitajeem iswehletee bihbeles emendazijas darba isdaritaji ir sawu gruhtu un puhliuu pilnu darbu isdaridami ruhpejuschees, to Deewa wahrdu sneegt skaidra latw. waloda, ka ta lihds schim nogruntejusees; wini ir pasihstami walodas prateji un zaur to pahzelschanas pahlaboschanu Latweescheem buhs nu dauds weeglak eespehjams, swehtus rakstus lasiht un fanemt, nekā agrak. Mineteo kungi, kas zaur scho darbu paleekamu peeminu muhsu tehwijs likuschees, ir gan pelnijujschi firsnigu pateizibu no wifseem bihbelu draugeem un muhsu bihbelu beedriba ar preeku wineem ari sawu pateizibu issaka.“

Gramsdas kirsphele pehrn 1876. g. rudenē eerikteja tai nohte peežas pagaidu skohlas:

Disch-Gramsdas un Mas-Gramsdas pagasti eetaisija kophā Disch-Gramsdas Eksteina fainneeka ehebergi to skohlu, lihds fewim leelu skohlas namu, netahlu no Gramsdas basnizas un jauna pagasta nama, kur jau buhw'materijals peewests, — ustaisihš. Tagad peenehma par pagaida skohlotaju un kas jau scho seemu behrnus, ihpafchi eeswehtijamus jauneklus, mahzija, tai skohlā Gauscha Rappinu (Disch-Gramsdneeku).

Treknu pagasts eerikteja sawu skohlu pehrn seemā 1876/77 Treknu Ulfstina mahjās. — Skohlotajs bija fainneeka dehls Jehkabs Ulfstinsch. —

Disch-Dahmas pagasts eerikteja sawu pagaidu skohlu Disch-Dahmas Swarra mahjās. —

Tee 4 nowadi: Alswiki, Smaischi, Kauschi un Mas-Dahma, kas jau weenā teefas buhschanā sakauseti — tureja scho seem sawu skohlu Alswiku muischā. — Zeen. Alswiku majoratkungs un Disch-Gramsdas barons A. v. Korff dewa scheem pagasteem to skohlas ruhmi. — Skohlotajs bija Kriischjahnis Winters (Ehdolneeks). — Wisi schee 4 pagasti taisihš kophā few plaschu skohlas ehku. — Zeenigs Alswiku majoratkungs jau ruhmi jaunam skohlas namam eerahdijis, netahlu no Alswiku muischas, jaukā birses malā,

uf masu pakalni un buhw'materijali jau pagasti par seemu peeweda. —

Kaletu leelais pagasts scho seem sawu skohlu tureja pagasta namā un skohlotajs bija paschu behrnš Girts Schalmis (Kaletu fainneeku dehls) labi pamahzihts jauneklis. — Bet nu ari Kaletneeki taisfahs fewim ihpafchu, labi leelu skohlas namu buhweht. —

No Kreetingas. Schis Leischu pilsehtinsch ir gan mas; bet patihkams, paschā Bruhsch'malē, 12 werstes no Palangas. — Weeta tam jauka norahdita pakalnē, kur blakam dšita leija ar eferu un efera isteku. To Deewa namu ir schi pilsehtinā 4. — Trihs no teem ir kristigi, prohti: Leela, stalta Leischu klostera basniza, jauna, uf paschā plascha tirgus platscha ustaisita un pehrn wasaru eeswehtita Kreewu basniza un tad tirgus platscha malā, uf rihta deenas widus pusi, atrohnahs masa Lutera basniza. — Schai Lutera basnizai bija arweenu saws ihpats mahzitajs; — bet preeksch kahdeem 3 waj 4 gadeem nomira Rosenbergera kungs, un no ta laika tai negadijahs wairs saws ihpafsch mahzitajs; bet Deewa kalposchanas un mahzitaja swehtus amata darbus ziti atmahzeju mahzitaji padarija un garigi draudsi aplohpa. Nu atkal schi Lutera draudsite dabuhs sawu ihpafschu dwehseles ganu, Deewa wahrdu kandidatu Schön kungu (net. Sakas mahzitaja dehlu), kas, ka dširdam, drihs jau Kreetingā atmahschohht dšihwoht. — Pee schihš paschas Lutera basnizas ir iswehlehts un jau darbā Kreetingas apteekera kungs K. A. Schönberg par preekschstahwu (Kirchenvorsteher). G. J. S.

No Ruidbahrcheem, Waltaiku draudse, pee Alswikes. — Kurfeme mihlā gan wehl mas to meitenu skohlu pagastos atradihš. — Bet zil to ir lohti wajadsiigu, to gan katris labi atjehgs. — Buhs labi meitas mahzitas, buhs deenas labas mahtes, labas fainneezes un labas behrnu audsetajas. — Ruidbahrchōs atrohnahs jau sen gadeem taisita jauna, leela 2 tahschu augsta skohlas ehka, uf pakalni pee sudmalahm, Ruidbahrchu muischāi eepretim preeksch sehneem. — Scho staltu ehku Ruidbahrchu zeen. barons sawam pagastam lizis taisiht. — Skohlotajs ir tē Braunsfeldt k. — Bet Ruidbahrchu muischā, kas uf itin jauku weetu — pakalnē stahw — zeeniga Ruidbahrchu leelmahte Th. v. Firkš, dšim. Schoeppingk, it no tihra schehliga un laba prahta, it ihpafschā kophchā namā, kas lohti jaukā weetā, leelajai muischāi tuwumā ir meitenu skohlu eeriktejuši jau 1873. gada. — Arweenu fefchas paleelas meitenes no pagasta — wiswairak nabagu lauschu behrni tohp tai skohlā usnemtās un dabuhs mahzibu skohlas sinatibās un rohku darbōs — kā ari kosti par wolti — lihds eeswehtishanas laikam! — Labširdiga leelmahte ari skohlotaju no sawas kabatas lohne. Schai skohlā bija lihds schim par

flohmeistereni nel. Preefules flohlotaja G. Meyera gaspascha Pauline Meyer. Schi Riddahrschu meitemu flohla jau patiffchanu un swehtibu tais 4 gaddos nefusi. Lai Deews zeen. leelmahtei to atmakfa un lungus swehti! —n—g.—

Veel-Sunaktes flohlaas namu nemis scho wasaru buhwē; buhwes materijals jau ir peewests. Ari Pufē tohp leels, stalts flohlaas nams buhwests.

Pee Nihgas politechnikas flohlaas stahweja schini gada amatōs 35 profesori un flohlotaju lungi. Isg. gada beigās flohlā bij 489 studenti (298 politechnikeri un 191 preefsch-flohlneski). Stipendijās tika isdaliti 3120 rubli. Flohlaas usturs malfaja 75,106 rubl. (no tam 49 tuhst. bij preefsch nolohneschanas.)

Zehrpatas augsta flohlaa swineja sawu 75 gadu pastahweschanas swehtkudeenu. Wisas studentu sabedribas us Dohmes kalna sapulzejuschahs un dseefmas nodseedajuschas dewahs us uniwersitetes namu, tam sawu „Sweits!“ ussautt un tad ar karogeem dewahs us netahlo Romumu salumōs. Ari pats kuratora lungs bij turp isbrauzis un runaja firsnigus usrunas wahrdus schai deenai par gohdu, peemineja ari ar preeku to studentu dahwanu, tohs tuhstosch rublus, ar ko tee sawu dalibu rahdijuschai pee tahs taisnigas lectas, kahdas labad muhsu Kungs un Keisars sawu sohbinu iswiljis.

Zehrpatas elementar-flohmeisteru seminars 7. August 1878. g. swinehs sawus 50 gadu swehtkus, kamehr jau pastahw. Us scho gohdadeenu grib drukht grahamtu, kur wiffi tee fahsimeti, kas schinis 50 gaddos seminari apmellejuschai, pee tam wehlahs ari wareht peefihmeht, kur un kahdas weetas katre sawu muhschu nowadijis jeb wehl wada; tapehz tad ar pateizibu wisas preefsch tam derigas sinas sanems.

Deewa luhgšana. Kahds Deewa wihre faka tā: „Kristiga zilweka zelofšana schai pasaulē pehz nahlamas gohdibas pastahw luhgšanas un darbā. — Deewaluhgšana well swehtibu no debes semē un darbē isrohl swehtibu no semes atkal ahrā.“
G. F. S.

Marona swehtifšana.

(Beigums.)

Schee swehtifšanas wahrdi ir ne-issmelami dftli. Kad winus fahl islikt un istahstihht, tad leekahs it kà mehs lihdsi-actumees tahdam, kas ar sawu spanni grib juhru issmelt; war smelt zit wibedams, ta juhra paleek til pat leela, til pat dftla. Ko wisu schi swehtiba mums sneeds, to mehs til daudsmas no-jehdam Jan. nas deribas gaismā, kur Deews ir parahdijees kà tas trihsween igais, kur pee wina radifšanas darba ir klahht nahkusi ta pestifšana un swehtu darifšana. Tā mehs faprohtam, kapehz tur 3 reis stahw tas „RUBS“, mehs faprohtam no kahdas ferwischlas swehtibas katra no schim 3 ferschahm runa. Lai tas Kungs, tas Tehws, tewi swehti ar wisadu garigu swehtibu debeffigās mantās un tewi pasarga, jo winsch nefnausch un negul (Dahw. ds. 121, 4.) un tohs sawejus farga no wifa launa kà azsraugu azi. Lai tas Kungs, tas Dehls, nahk no debes semē, peenem zilweku dabu, atpesti tem ar sawahm asinim no laweem grehkeem un apgaismo

sawu waigu pahw tew, lai winsch tew dohd faredseht ewangeliumā sawas dahwanas un wisu, ko winsch no ta Tehwa flehpja atnesis un kuru atsihttoht tew buhs ta muhschiga dsihwofšana, un lai ir tew schehligs un lai sawa nopelna labad tew nepeelihdsina tawus grehtus. Lai tas Kungs, tas Swehtais Gars, sawu waigu par tew zet, israhdidams Deewa prahtu un Kristus nopelnu arweenu no jauna sawā wahrdā un tais swehtōs sakramentōs, lai winsch tew dohd tizibu eelsh Kristu, lai to stiprina un waito, un dohd tew meeru ar Deewu un pascha firdi pret wisahm welna apfuhdsefchanahm, kamehr tu meerā no scheijenes aisbrautfi.

Jauna testamente isleij pilnu spohschumu par scheem swehtifšanas wahredeem. Wini peeder tapehz ihsti un pilnam tai Kristus draudsei Jaunā deridā.

Behz Mohsus bauslibas til teem preeftereem bij brihw to draudfi swehtihht ar scheem swehtifsch. wahredeem. Kad mehs lasam 2. Samuel. gr. un 1. Rehn. gr., ka Dahwidōs un Sahlamans ari swehtijuschai, tad ta bij til labwehleschana un luhgšana no Deewa, bet ne wis ihsta swehtifšana. Israeta behrni nekad nenehma sawā mutē to wahrdū „Zehowah“ (Kungs), bet lasija un issauza to par „Aldonai“. Bet pee schihs swehtifšanas tee preefteri fazija gan „Zehowah“, bet mehdsā to pusklusu, tiko fadsirdami issautt. Deews pats faka, ka ta swehtifšana buhs wina wahrdā liffšana us Israeli, tapehz tad ari to no pat pirmeem laikeem isdarija rohkas isplahtoht, par sihmi, ka tur tohp kas sneegts. Juhdu preefteri to mehdsā tā dariht, ka wini tahs rohkas pazehluschi tohs 4 pirkstus pa 2 kohpā tureja; bet wiswairak to darija un dara ari kristigā draudse tā, ka tohs 3 widejobs pirkstus tura weenā kohpā pee rohku iszefšanas. Tee 3 pirksti tad sihme us tahm 3 dalahm tai swehtifšanā, tee 2 katrā pufē us teem 2 pan-teem katrā ferschā.

Ka ta swehtifšana, ko weens mahzitaja amatā zelts un swehtihht mahzitajs sneeds, nau wis til kahda labwehleschana, bet ir pilniga dohschana, kur ta draudse pateefibā ko nemahs, to rahda skaidri 4. Mohs. 6, 27. Jan Israeta behrni fazija: Preefteris, kad winsch swehti, ir lihdsigs basunei; jo ka basune pati nedohd nelahdu skanu, bet tas, kas winā puhsch, tāpat ari ne tas preefteris swehti, bet tas RUBS pats zaur ta preeftera, sawa kalpa muti.

Kurs. wez. dseefmu grahamtas pahrlabotajeem.

Nesen lassjahm awises, ka muhsu Kurs. wez. dseefmu grahamta buhschoht sawā pahrlabofšanas darba gatawa, un taphchoht drihs drukata. Par to firsnigi preezajamees, un sakam teem zeen. kungeem, kas pee schā gruhra darba strahda, to firsnigako pateizibu. Til wehletumees, un tohs minetus lungs luhgtum, to jo ihpafchi wehrā list, un par to gahdaht, ka jo wairak kreetnaku dseefmu muhsu dseefmu grahamtā eerastohs, — tas ir tahdas, kas ihstus luhgšanas, pateizibas un flawefšanas wahrdus un garu fewi fatur, jo muhsu tagadejahs dseefmas ir pa leelai dakai tilai garas un kohi nepilmigas dseefmas. Dascha no muhsu dseefmahm ir it laba un mums patihkama, bet atrohdaht tajās kahda

tahda ferscha jeb ari tahdi wahrdi, kas wisu zitadi labu dseefmu un dseefmas zitadi labo faturu — sagahna. kà p. peem. 347. dseefmas 3. ferscha, — 545. ds. 3. un 4. f. — 112. ds. 4. f., — 428. ds. 5. un 6. f., — 10. ds. 3 f., — un tà wehl daudas zitas, kas wairaf tahdu nederigu ferschu tura. Schahdas dseefmas buhtu paturamas, kad ween tik tahs nederigahs ferschas un wahrdi taptu no tahm ismesti abrà. Un to daudsu jo garu un nederigu dseefmu weetà luhgtu ihfakas un wairaf firdi usziladamas dseefmas eespraust, kahdas ir zitas dseefmu grahmatas, zitòs latw. kristigòs rakstòs un ir senakàs Latw. awisès, — preeksch wisadeem laikeem un wajadfibahm, papilnam atrohdamas. Jo kad jau nu reisi dseefmu grahmatu pahrtaisa, tad ari ir wehrts, ka to it kreetni un netaupidami pahrlabo. — Tapat ari ir ar luhgfschanahm. Kahdas waijaga, tahdas nau; un kahdas newaijaga, tahdas ir, kà p. peem.: Luhdsamai deenai, plauschanas fwehtk. un reformazijas fwehtk. nau luhgfschanas, Marijas schkhtifschanas-jeb Swetschu-deenai ir luhgfschana. —

Zeram, kà zeen. ds. gr. pahrlabotaji nekahdus puhlinus netaupihs, bet jo uszihtigi par to ruhpefees, mums muhsu dseefmu grahmatu padariht par tahdu, ka katra dseefma un luhgfschana muhsu firdis un dwehfeles zilatu us karstu Deewa luhgfschanu un flawefchanu.

Daschu wahrda:

ar zeenifchanu A. Keekstinsch.

Kà „tehwreise“ kahdam palihdsejusi.

Deenwidus = Amerika Buenos Aires walsti, kur dauds juhdes war jacht — un tur jahj wisi, wihri, feewas, ir pat behni — pirms kahdu kohku waj akmini useet, bet kur tuhktoschi un tuhktoschi gohwju un aitu teek turetas, tur kahdus 40 gadus atpakat walbija breefmigs walbineeks, ihks Neros, bet lai waretu sawu semi labi apkohpt, winsch prata dauds laudis is Wahssemes turp aisdabuhrt par kolonisteem, teem tika apsohlihts libds ohtram un trescham augumam swabadiba no karadeenesta. Pehz gadeem nahza konsula preekscha weens lauzineeks un luhdsa few atstahiti, atsaufdamees us to, ka winsch esohrt Wahzu kolonistu behns. Bet winam nebij it nekahdas parahdischanas, nei kruftamahs sihmes, nei zits kas; wezaki bij fen miruschu; wiuu usrunaja pa wahzifki, bet wihrs it neko no schihs walodas wairs neprata. Beidsohrt wimu jautaja, waj proht kahdu pahrtaru gabalu pa wahzifki flaitiht? Wihrs preezigi atbildeja: Si Signore (Ja kungs!) Sawas rohkas falizis winsch bes kahdas stohstifschanahs isskattija pa wahzifki to fwehtu tehweisi. Us to nu tad konsuls ari isdewa sawu atstahiti, jo winsch fajija, schohs pahrtarus tas wihrs ir weenigi no sawas mahtes mahzijeos. Wifs bij tais 20 gaddòs issudis, kas buhtu spehjis apleezinacht wina wahzu zilki, bet ta pirma Deewluhgfschana, ko mahte masnam bij mahzijuusi, ta bij dsiki firdi eespeedufees, ka ne kas to nebij spehjis isdeldeht.

Kapfehtas swans.

Sehri wituodama skana
 Wisgrahbj klufo klajumu:
 Kalnà behru pulkstens swana;
 Kapà gremde miruschu.
 Swehtas juhtas katru pilda
 Klaufoht swana fiteenus,
 Wina gaudu atbalks zilda
 Kruhti gaukschus pulsteeuus.
 Bahrgi draudi waidedami
 Baida firdi trihzojschu,
 Nahwes algu soholidami
 Noteiz dshwib's spreedumu.
 „Sirmgalwi, us saldu dusu
 Muhscha gultà, fataisees;
 Drihs pehz gruhtas dshwies klufo
 Dsesta kapà nogulfees.“ —
 „Zaunekli, kam tagad kruhti
 Spehks un jautrums spulgojahs,
 Ir tew weenreis swanis gruhti
 Behru dseefmu skandinahs!“

L. J.

Preeksch Zelgawas latw. kurlmehmo skoblas eemakfati:

zaur Bernewis mahz. no Wirzawas dr.	30 r. 85 f.
„ Postel k. eenahkschana no tahs garigahs konzertes Zelgawas Wahzu Triadibas basnizà	140 „ 15 „
	pawisam 180 r. — f.

Zelgawà, 26. April 1877.

Mahz. R. Schulz,
 kurlm. skoblas direktors no kurf. pufes.

Zelgawas latw. pilsehta draudse

no 23. April libds 6. Mai.

1) Dsimuschu: Eduard Heinrich Jacobsohn, Robert Kauke, weens nedshwos puishits, Dorothea Nerenkowitzsch, Lisette Seemel, Lotte Neumann, Margaretha Louise Lina Jansohn, Anna Auguste Dorothea Andersohn, Dittlie Emilie Steinberg, Caroline Rosenberg, Ernestine Mathilde Marie Skudre.

2) Ufsaukti: biketneeks Friedrich Giesler ar Lawihsi Lisetti Buschaut (abi Rihgà); atstawnneeks sald. Zukum Blumberg (atr.) ar Lawihsi Andersohn; strahdneeks Peter Mikuzki (kreews) ar Greeti Kweefe; strahdneeks Ans Dsholin (atr.) ar Dahrti Rosenthal; nami-neeks Janis Krasemann ar Trihni, Rahts Bemberu faimneeka Zahua Sarina meitu; Janis Pohlis puishs Skrunde ar Anna Weinberg; kurvneeks Fedor Heinrich Wilhelm Gubner ar Anna Sakkalu jeb Grünberg; lampu puzers Dahw Wellin Rihgà ar Lihse Wpaffer; strahdneeks Ernst Zankowsky ar Lihbi Freimann; strahdneeks Dahw Swars ar Lawihsi Engel; kutschers Indrik Dsholin ar Dohri Alfermann.

3) Miruschu: Theodor un Herrmann Ansohn, 12½ g. un 11 mehn. w.; Ans Wasdil, 6 mehn. w.; Margaretha Louise Reichmann, 7 mehn. w.; Peter Theodor Rahwin, 2½ mehn. w.; Jacob Lafman, 8 mehn. w.; Annette Zwin 3¼ g. w.; Trihne Ushing 15½ g. w.; strahdneeks Indrik Uhdre 40 g. w.: atraine Lawihse Kahrklin 63 g. w.; Johann Friedrich Ullrich 3 mehn. w.; Anna Strasdin 2 g. 2 mehn. w.; Charlotte Erdmann 22½ g. w.

M i s i o n e s l a p a.

V.

(Turpinājums.)

1. Uslubkojis Eiropas landfahrte, Eiropas fehrde eefch Wahzemes Sakschu-semē atradisi, mihtais lasitajs, Leipzigas pilsehtu. Tē no 1836. gada ir apmetusees Leipzigas mifiones-beedriba, kas jo zeetaki turahs pee muhsu Lutera-Gwangelijuma-draudses tizibas, kurai tamdeht no wisahm Lutera-draudsehm, aridsan no muhsu draudsehm tohp pafneegtas mifiones-dahwanas. Wina strahda Afijas Preefch-Indija, wezu-wezā mifiones druwa pee Tamuleem eestahjusti. Ar to tā notizis. Isgahjuschā gadu-simteni deewabijigais Dahnu keh-ninisch Friedrich IV. waldija leelas semes Preefch-Indija. Winam ruhpeja sirdi, ka wina pawalstneeki wehl bija tumfchi pagani; tapehž wiasch kuhdja no Hales deewabijiga Deewa-mahzibas profesora Aug. Herm. Franke, waj newaretu winam preefch wina paganeem kahdu mifionaru atwehleht. (1706. g.) Schis winam atwehleja diwi jaunus kandidatus Heinrich Blütshau un Bartholomäus Ziegenbalg; tee bij labprahctigi eet un tapa nosuhctiti us Trankebaru (mif. land-fahrtei mifejees: Trankeberi). Ar leelu publiu Tamulu tautas walodu ismahzijuschees, tee eefahza sawu darbu, pahrtulkodami Katkismu un Bihbeli; gan teem bij jazeefch no kehniina semes-waldineekeem dauds gruhuma un netaisnibas, bet par to ne-neeku nebehdadami tee salastija masu draudsi no Tamuleem. Behž wineem eestahjajs winu darbā ziti teizami mifionari, ka Schwarz un Fabrizius. Tas darbs apafsch winu rohlahm angtin auga, kamehr isgahjuschā gadu-simtena beigās tā tiziba issihka Wahzeme un wairs negribeja neweens rastees, kas labprahctigs buhtu bijis isect pee paganeem. Tad Angleschu mifiones-beedribas suhtija tahm palastahm draudsehm sawus mifionarus, kas winas gan lohpa, bet aridsan mekleja winas fajaukt un atgreest no mihtas Lutera mahzibas pee Reformatu tizibas un Deewakalposchanas. Muhsu gadu-simteni Dahnu kehniini, sawas peederigas semes Riht-Indija nespehdami wairs waldiht, tahs pahrdewa Anglescheem, bet paschi Lutera-tizibu lohpdami un negribedami to tehnu-swehtibu atstahst swescheem, to mifiones mantu ar wisahm ehkahn, basnizahm un draudsehm atwehleja Leipzigas mifiones-beedribai, kas nupat bij zehlfusees, kad muhsu gadu-simtena pirmos desmitos Wahzeme tā tehnu-tiziba atkal eefahza mohstees. Tā Leipzigas mifiones-beedriba eestahjajs atkal wezā tehnu-druwa un salastija atkal apafsch saweem spahneem tahs iskliduschas dwehseles, kas apafsch sweschineeku rohlahm nu wareja peemirct Lutera-draudses jaukas Deewakalposchanas ar skaidru wahrdu un sakramenteem un mihtligahm dseefmahm. Tagad starp Tamuleem ir 9200 kristiti. Leipzigas teizamais mifiones-direktors Harde landt ari muhs ir brihscheem apmeklejis, un muhsu pilsehtos no wina swaidtahm kuhpahm ar pakustinatu sirdi esam dabujuschī dsirddeht par muhsu Gwang. Lutera-draudses mifiones darba weifschā-nohs. Leipzigas mifione ustura 16 mifionarus pee Tamuleem. —

2. No Leipzigas pret seemela-wakareem greefsees land-fahrtē atradisi Hanoweres-semē pilsehtu Lüneburgu. Ne tahlu no tahs ir leels zeems Hermansburga. Tē stiprais mahzitajs Ludwig Harms no Deewa walstibas mihtestibas dsihst 1849. gada eefahzis deewabijigus jauneklus no wisahm lahrtahm mahziht un tohs issuhctiht pee paganeem. Deews wina publiu tā swehtija, ka no tahm dahwanahm, kas no malu malahm winam fazejeja, wiasch wareja neween diwi mifiones namus usbuweht, kur 24 mifiones skohleni tohp fagatawoti us mifionaru-amatu, bet aridsan ihpaschu fugi preefch mifiones wajadsihahm nopirkt. Behž Ludwig Harmsa nahwes wina brahliis Theodor Harms eestahjajs wina weetā, kas ar til pat dedsihu sirdi sawa brahla darbu dsen us preefchu, un til pat duhschigi turahs pee Lutera-tizibas mahzibas un sakramenteem. Tagad Hermansbundsseefchi strahda ar sekmi wisās semes dalās: Deenas-widus-Afrikā pee Kasereem, Australijā pee Bahpuefcheem, Preefch-Indija pee Teluguefcheem (blakam Tamuleem); us Ameriku wini suhta mahzitajus Seemel-Amerikas brihwwalstis nabagu Lutera-draudsehm, kas paschas nespehž mahzitajus apgahdaht. Wineem ir kristitu pawisam lihds 3000; mifionaru 72. —

3. No Leipzigas atkal greefsees pret rihteem atradisi majo pilsehtinu Hernhuti Sakschu-semē, schis pilsehtinisch ir Hernhuteefchu draudses fakne, kas tagad par wisu pafauli is-plaudusees ar mifiones darbu karsti puhlejajs. Ar scho draudsi tā notizis. Simts gadus preefch Lutera Böhmu-semē eefsch Praghas pilsehta dsihwoja teizamais profesors Zahnis Hufs. Tas drohschi mahzija pret pahwesta mahneem, ka pateesibas weenigais awots swehta Bihbele un ka ne-esohht wehlehts, draudsei pee deewgalda leegt to bikeri (kā katoli dara). Pahwest-neekeem isdewahs winu fanemt un nowest us Kofnizu (pee Heines-upes us Wahzemes un Schweizes rohbeschahm), kur leela basnizas-sapulze tapa notureta. Hufs tē tapa fadedsinahts 1415. g. Bet wina mahzibu newareja fadedsinaht; Hufa mahzehti sapulzejahs Böhmu- un Mähru-semē ihpaschā draudsi, kas sauzahs par brahlu-draudsi, un pafargaja Gwangelijuma gaischumu lihds Lutera deenahm, lai gan winus stipri mohzija un spaidija, ihpaschi tai asmainā breefniigā 30 gadu karā, kamehr deewabijigais grafs Zinzendorf wineem 1722. g. atwehleja meerigu peemitechanas weetinu us sawahm semehm, kur tee ustastija to pilsehtinu Hernhuti, behž kura wini tagad sauzahs par Hernhuteefcheem. Zinzendorfs teem dewa ihpaschus basnizas likumus, un pats Lutera-draudses lohzeklis buhdams teem pawehleja turetees pee Lutera mahzibas, bet atwehleja ari ziteem, ihpaschi Reformateem, pee tahs draudses peeschkritees ne-atstahjuschēem sawu sawadu mahzibu wis-wairak par sw. wakar-ehdeenu.

(Us preefchu wehl.)

Latw. Awischi apgahdatais: J. W. Sakranowicz.

No gensurees atwehlehts. Rihgā, 4. Mai 1877.

Drulahstis pee J. W. Steffenhagen un dehta.